

**Varbergs
kommun**

Alkohol- och drogpolicy för Varbergs kommun

2010-2014

Antagen av kommunfullmäktige 2010-09-21 Kf § 98

Inledning

Varbergs kommun ska medverka till att stärka en god folkhälsa för ökad livskvalitet för medborgarna och med minskade sociala och ekonomiska kostnader för samhället. Insatserna i denna policy är riktade till barn, ungdomar och vuxna. Kommunen ska arbeta förebyggande för att främja en positiv utveckling för de unga och för att förhindra uppkomst av alkohol- och drogrelaterade problem.

De strategier och åtgärder som anges i denna policy rör främst kommunal verksamhet, men de visar också på nödvändigheten av samverkan i det förebyggande arbetet. För att nå framgång krävs ett väl fungerande samarbete med en rad viktiga aktörer inom landsting, polis, näringsliv, frivilligorganisationer med flera.

Med drog avses i denna policy narkotika, dopningspreparat, narkotikaklassade läkemedel som missbrukas samt lösningsmedel och andra substanser som intas i berusningssyfte.

Syfte med alkohol- och drogpolicyn

- Att uttrycka kommunens politiska vilja i alkohol- och drogpolitiska frågor med ambitionen att arbeta förebyggande för en bättre folkhälsa
- Att förankra de alkohol- och drogpolitiska frågorna i de olika kommunala verksamheterna och hos kommunens invånare
- Att utveckla och förstärka hur förvaltningarna inom kommunen arbetar med de alkohol- och drogpolitiska frågorna

Ansvarsfördelning

- Kommunstyrelsen har det förvaltningsövergripande ansvaret för införande och uppföljning av policyn.
- Respektive nämnd har ansvaret att budgetera för samt se till att de olika verksamheterna drivs i linje med och följs upp utifrån målen i denna policy. Alla politiska beslut som fattas i nämnderna ska, där det är aktuellt, föregås av ett alkohol- och drogpolitiskt konsekvenstänkande.
- Förvaltningscheferna ansvarar för att denna policy beaktas när verksamhetsplan för respektive förvaltning tas fram och följs upp samt för återkoppling till folkhälso- och trygghetsrådet.

Nationella mål

Målet för den svenska alkoholpolitiken är att främja folkhälsan genom att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar. Målet ska nås genom insatser för att minska den totala alkoholkonsumtionen och mot skadligt dryckesberoende, med hänsyn tagen till skillnader i livsvillkor och behov mellan flickor och pojkar, kvinnor och män.

Särskilt prioriterade delmål ska vara att:

- Åstadkomma en alkoholfri uppväxt
- Skjuta upp alkoholdebuten
- Minska berusningsdrickandet
- Åstadkomma fler alkoholfria miljöer
- Bekämpa den illegala alkoholhanteringen
- Ingen alkohol ska förekomma i trafiken, arbetslivet eller under graviditeten

Regionala insatsområden

Region Halland, regionfullmäktige, antog i juni 2009 *Folkhälsopolicy för Halland*. Regionfullmäktige rekommenderade kommunerna och Landstinget Halland att utifrån sina förutsättningar och behov arbeta efter policyns intentioner.

I policyn anges fem regionala insatsområden för en god hälsoutveckling i Halland:

- Gemenskap och delaktighet
- Goda uppväxtvillkor
- Ökad kompetens och sysselsättning
- Bättre livsmiljöer
- Hälsosammare levnadsvanor

Lokala mål

- Alkohol- och drogpolicy för Varbergs kommun 2010-2014
- Drogpolitiskt program för Varbergs kommuns anställda 2001-12-19

Mål:

**Ett drogfritt Varberg samt en minskad total
alkoholkonsumtion**

Målet nås genom:

Tydliga politiska beslut och god struktur för det förebyggande arbetet

Alkohol- och drogpolicyn anger övergripande mål och strategier i kommunens förebyggande arbete. Den är en del i det folkhälsoarbete som kommunen bedriver och är kopplad både till de nationella målen och till de regionala insatsområdena i Folkhälsopolicy för Halland. Policyn ska användas av kommunens verksamheter i planeringen av det alkohol- och drogförebyggande arbetet. Samtliga berörda förvaltningar ska i sina verksamhetsplaner beskriva aktiviteter inom detta område.

Arbeta förebyggande och i samverkan

Samverkan är ett gemensamt ansvar. En förutsättning för att uppnå målen i denna policy är att samtliga berörda nämnder och aktörer inom Varbergs kommun medverkar inom sitt ansvarsområde. Dessutom krävs ett samarbete över gränserna, såväl inom den kommunala verksamheten som med andra aktörer såsom landstinget, kyrkorna, polisen, föreningslivet, studieförbund, länkorganisationer.

Föräldrar och andra vuxna, till exempel inom föreningslivet, är oerhört viktiga förebilder för våra ungdomar och spelar en betydelsefull roll i det förebyggande arbetet.

Vi äger gemensamt problemen men även resurserna för att möjliggöra framgångsrika insatser!

Begränsa tillgängligheten av alkohol och droger

Genom en noggrann tillståndsprövning av serveringstillstånd, en aktiv tillsyn i samverkan, lokala riktlinjer för serveringstillstånd, utbildning i ansvarsfull alkoholservice samt information till föräldrar om att inte köpa ut alkohol till sina barn och om langningsriskerna kan tillgängligheten begränsas.

Genom deltagande i nätverk mot knark kan en fungerande samverkan och ett gemensamt ställningstagande mot droger inom kommunen byggas upp.

Mål:

**Barn och ungdomars uppväxt ska vara fri från alkohol
och droger**

Målet nås genom:

Senarelägga debutåldern för alkohol samt minska bruket av alkohol hos ungdomar

Insatserna ska riktas till föräldrar, vuxna som arbetar med barn och ungdomar samt barnen och ungdomarna själva. Viktiga arenor för att erbjuda alkohol- och drogfria miljöer för barn och ungdomar är barnomsorgen, skolan, ungdomsgårdarna samt föreningslivet. Vi kan stödja dessa arenor genom att erbjuda vuxna som arbetar med barn och ungdomar information och kunskap om hur de kan förebygga alkohol- och droganvändning/missbruk hos barn och ungdomar.

Det är viktigt att de vuxna som kommer i kontakt med unga använder sig av aktuell kunskap för att stärka barn och ungdomar så att de kan, vill och vågar säga nej till alkohol och droger. De förebyggande insatserna behöver samordnas och utvecklas kontinuerligt mellan olika aktörer.

Erbjuda föräldrastöd

Föräldrar ska ges möjlighet att ta del av aktuell information och kunskap om alkohol och droger så att de kan förhålla sig på ett konstruktivt sätt mot sina barn och ungdomar i dessa frågor. Föräldrar ska ges utrymme att diskutera sitt förhållningssätt till alkohol och droger vid till exempel föräldramöten i skolan.

Särskilt stor vikt ska läggas på föräldrarnas roll i det förebyggande arbetet mot ungdomars alkoholförtäring. Genom att erbjuda föräldrautbildning, med målet att stärka föräldrar att kunna ta sitt föräldraansvar och att ha en god relation till sina barn, kan barn och unga ges en trygg uppväxt.

Uppmärksamma och arbeta med barn och ungdomar i riskutsatta miljöer

Barn och ungdomar i utsatta miljöer löper större risk att själva utveckla ett beroende. Därför är det extra viktigt att erbjuda kvalificerat stöd och metoder för barn och ungdomar som lever i en familj där det finns missbruk/beroende, psykisk sjukdom och/eller hot och våld.

Mål:

Minska skadeverkningar av alkohol och droger

Målet nås genom:

Minska våld och övrig brottslighet som är alkohol- och drogrelaterad

Det krogrelaterade våldet hänger ihop med hög alkoholkonsumtion och användning av droger. Därför är det viktigt med samverkan mellan representanter för kommun, polis, krögare och ordningsvakter. Genom kommunens utbildningar i ansvarsfull alkoholservering, ökad tillsyn samt policyarbete minskar det krogrelaterade våldet.

Personer som begått brott under alkohol- eller drogpåverkan eller som omhändertagits enligt lagen om omhändertagande av berusade personer ska ges information om vart de kan vända sig om de är i behov av stöd.

Våldet mot kvinnor sker ofta i kombination med alkohol och/eller droger. Kvinnor som lever i eller har brutit upp från relationer där våld förekommer är i behov av omfattande stöd. Genom att stötta dessa kvinnor kan också barnen skyddas från att växa upp i en riskutsatt miljö.

Erbjuda stöd och vård vid missbruk eller beroende

Det ska vara enkelt för kommuninvånarna att få tillgång till information om vart de kan vända sig om de är i behov av vård och behandling. Stöd och vård i ett tidigt skede är gynnsamt för alla parter, inte minst för barn och ungdomar. All vård och behandling ska utgå från individens behov.

Alkohol och droger ska inte förekomma i trafiken, på arbetsplatsen eller under graviditeten

För att minska skadeverkningar av alkohol och droger krävs en gemensam strävan att trafik, arbetsplatser och graviditet ska vara alkohol- och drogfria.

Genom ökad medvetenhet om riskerna med alkohol- och droganvändning inom dessa områden kan skadeverkningarna minska. Detta kan nås genom utbildning samt att använda sig av evidensbaserade metoder såsom att uppmuntra till alkohol- och drogpolicys på arbetsplatserna och genom att ge information till trafikanter och till gravida, vilket görs möjligt genom samverkan med landsting och polis.

Varbergs kommun har antagit ett drogpolitiskt program för kommunens anställda.

Genomförande

Denna policy ska ligga till grund för kommunens alkohol- och drogförebyggande arbete. Varje kommunal nämnd har ett eget ansvar att utifrån målen planera och genomföra konkreta insatser och aktiviteter.

Arbetet med att sträva mot målen i denna policy ska vara ständigt pågående och avspeglas i det dagliga arbetet i de kommunala verksamheterna.

Uppföljning och utvärdering

Folkhälso- och trygghetsrådet ska årligen initiera ett möte där samtliga berörda nämnder redogör för hur denna policy har implementerats och vilka åtgärder som vidtagits i verksamheterna.

Det finns olika metoder för utvärdering av den alkoholpolitiska situationen i kommunen, både nationella och lokala studier och utvärderingar, såsom Brottsförebyggande Rådets (BRÅ) studier, Peder Skrivares skolas drogvaneundersökning, utvärdering av metoden ansvarsfull alkoholservering genom kontroll av alkoholförsäljning till ungdomar och berusningsstudier samt polisens alkoholrelaterade statistik.

Denna alkohol- och drogpolicy har antagits för perioden 2010-2014 och ska därefter revideras vart femte år.

Viktiga dokument

- Folkhälsopolicy för Halland
- Alkohol- och drogpolicy för Varbergs kommun
- Riktlinjer för serveringstillstånd
- Folkhälsoinstitutets metodskrift ”Policy för prevention”
- Drogpolitiskt program för Varbergs kommuns anställda
- Alkohol- & drogplan för Varbergs grundskolor
- Drogpolicy för Peder Skrivares skola

Tycker du att detta arbete är viktigt, är intresserad och engagerad, får du gärna höra av dig med idéer och synpunkter!

Varbergs kommun tfn: 0340-88 000, e-post: sn@kommunen.varberg.se, Information finns även på kommunens hemsida: www.varberg.se

Kontaktpersoner

Socialförvaltningen

Helén Albino Andersson

Regina Johansson

Barn- och utbildningsförvaltningen

Beatrice Arvidsson

Kultur- och fritidsförvaltningen

Hans Lif